

nve
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Deres ref:
Vår ref: 2024/226435
Dato: 04.09.2024

Innspill til detaljplan for miljø og landskap-Fardalselvi kraftverk

Vi viser til mottatt høring av detaljplan for miljø og landskap for Fardalselvi kraftverk i Sogndal kommune, mottatt 15. august 2024.

Bakgrunn

Konsesjonen ble gitt 27.02.2015. Byggefristen ble etter søknad forlenget i 2020, og ny byggefrist er 27.02.2025. Hywer har sendt inn detaljplan for miljø og landskap på vegne av konsesjonær Sognekraft produksjon. Fardalselvi kraftverk er et småkraftverk som vil ha dam og inntak i Fardalselvi med overløp på kote 275. Det blir 2210 meter rørgate i løsmasser/fjellgrøft som går ned til kraftstasjonen på kote 74. Detaljplan for miljø og landskap beskriver hvordan Fardalselvi kraftverk skal bygges for å ivareta krav til miljø og landskap i vassdragskonsesjonen, og for at anlegget generelt skal medføre minst mulig inngrep og påvirkning på ytre miljø og landskap.

Mattilsynet er statlig sektormyndighet for områdene drikkevann, dyrehelse og -velferd, fiskehelse -og velferd, planter og næringsmidler. I sammenheng med denne detaljplanen er tema knyttet til drikkevann og planter særlig relevant.

Drikkevann

Mattilsynet forvalter drikkevannsforskriften (Forskrift om vannforsyning og drikkevann FOR-2016-12-22-1868). Vårt ansvarsområde i forhold til planarbeid er knyttet til beskyttelse av eksisterende og fremtidige drikkevannskilder og leveringssikkerhet for trygt og nok drikkevann til innbyggerne.

Mattilsynets innspill til høringen på området drikkevannsforsyning:

Vi viser til NVEs brev, der det bes om tilbakemelding på eventuelle endringer i tiltaket eller forhold som ikke ble dekket gjennom konsesjonsprosessen. Det er avgjørende at risikoen for påvirkning på drikkevannsforsyning vurderes grundig i denne sammenhengen, og at nødvendige avbøtende tiltak er avklart før anleggsarbeidet starter.

I området øst for planlagt trase for rørgate ligger det flere borebrønner i fjell som nesten alle benyttes til drikkevannsforsyning (ref. NGUs grunnvannsdatabase). Vi kan ikke se at vannforsyning/brønnene i området er omtalt i detaljplanen.

I verste fall vil noen av disse kunne bli negativt påvirket av arbeidet i anleggsfasen, både gjennom forurensing (f.eks. utslipp av mineraloljer) eller gjennom endringer i grunnforhold etter sprengningsarbeid (f.eks. nedgang i kapasitet).

Konklusjon:

Mattilsynet mener at fare for forurensing og/eller annen negativ påvirkning på drikkevannsbrønner som følge av anleggsarbeidet må risikovurderes og eventuelt hensyntas i detaljplanen.

Plantehelse

Mattilsynet forvalter plantehelseforskriften (Forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere FOR-2000-12-01-1333). I sammenheng med plantehelse er Mattilsynets ansvarsområde å forhindre spredning av planteskadegjørere som kan ha alvorlige samfunnsøkonomiske konsekvenser.

I punkt 3.3.1. Beskrivelse av rørtrase står det at

Frå kraftstasjonen og opp til pel 1820 går rørgata i hovudsak igjennom fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite, men unntak av mindre skogholt i nærleiken av elv og nabogrenser.

I punkt 2.2.2. Landbruk står det at

Langs rørgatetraséen er det stor landbruksaktivitet og mange omsyn å ta.

Videre i samme punkt står det at

Dersom det er overskot av vekstmassar eller matjord på ein eigedom, skal den ikkje fraktast vekk frå eigedommen, men nyttast til utbetring ein annan stad innanfor inngrepsgrensa på same eigedom. Det kan unntaksvís gjerast dersom same eigar vil få nytte av jorda på ein annan eigedom innanfor tiltaksområdet, eller eigar av eigedommen har avtale med annan grunneigar innanfor tiltaksområdet. Dersom det ikkje er eigna stadar for bruk av jorda, skal jordmassane leggjast på eigna stad for lagring i samråd med grunneigar. Tilbakeføringa vil skje i dialog med grunneigarane for å avklare om landbruksområde av type overflatedyrka mark og innmarksbeite som inngår i inngreppsoma skal få betra standard til arealtype fulldyrka jord.

Mattilsynets innspill til høringen på området plantehelse:

Rødlistede arter og fremmede arter er omtalt og hensyntatt i detaljplanen, men ikke planteskadegjørere.

Mattilsynet vil presisere at fremmede plantearter ikke er det samme som planteskadegjørere. Det er Miljødirektoratet som forvalter regelverket om fremmede arter. Mattilsynet forvalter forskrift om plantehelse som blant annet omhandler planteskadegjørere.

Ut ifra detaljplanen kommer det frem at matjord skal tas vare på og i stor utstrekning føres tilbake på samme sted på samme eiendom, men med de unntakene som kommer frem under punkt 2.2.2.

I sammenheng med håndtering av matjord er det viktig å hindre spredning av planteskadegjørere. Spredning av planteskadegjørere/karanteneskadegjørere påvirker plantehelse og kan medføre store konsekvenser for planteproduksjon om de får etablere og spre seg i miljøet. Vi gjør oppmerksom på at spredning kan skje ikke bare ved flytting av jordmasser, men også ved maskiner med rester av jord, frø eller planter. Fare for spredning er størst fra områder med tidligere eller nåværende dyrket mark.

Alle som er ansvarlig for eller utfører bygge- eller anleggsvirksomhet har ansvar for å hindre at alvorlige planteskadegjørere blir spredt fra en eiendom.

Mer informasjon om planteskadegjørere finnes her:

[Hvordan unngå å spre planteskadegjørere og ugras ved anleggsarbeid og flytting av jord | Mattilsynet](#)

Konklusjon:

Vi forventer at temaet planteskadegjørere også ivaretas i detaljplanen, på lik linje med fremmede arter.

Med hilsen

Gro Eliassen
Avdelingssjef
Mattilsynet, Region Sør og Vest
Avdeling Sunnfjord og Sogn

Gro Eliassen
avdelingssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk.